

DOMOVINA

in KMETSKE LIST

Upravištvo in uredništvo »DOMOVINE« Ljubljana, Knafljeva ul. št. 5/II. nad., telefoni od 31-22 do 31-26 Račun poštne hranilnice, podruž. v Ljubljani št. 10.711

Izhaja vsak teden

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 11.—, polletno 22.—, celoletno 44.— dinarjev; za inozemstvo: četrtletno 15.—, polletno 30.—, celoletno 60.— dinarjev

Visoka zahvala Nj. Vel. Kralja in Cesarja

Kot odgovor na vdanostno brzojavko županov Ljubljanske pokrajine Nj. Vel. Kralju in cesarju je prejel Ekscelenca Kr. Komisar tole brzojavko:

Kralj in Cesar se zahvaljuje Vam, županom in slovenskemu prebivalstvu Ljubljanske pokrajine, za patriotično manifestacijo, ki jo je Vzvišeni Vladar sprejel z dopadenjem.

Spomenica slovenskih županov Duceju

Stefani javlja iz Rima: Dne 8. maja je bilo objavljeno besedilo spomenice, ki so jo župani nove Ljubljanske pokrajine poslali Duceju s posredovanjem Kr. Komisarja Ekscelece Emilia Graziolija. Spomenica se glasi:

»Duce, župani 105 občin, ki sestavljajo novo Ljubljansko pokrajino, si dovoljujejo v imenu vsega prebivalstva ponovno izraziti svoje navdušenje in ponos nad vključitvijo

slovenskega ozemlja v Veliko Kraljevino Italijo.

Duce, zakoni Rima so dali prebivalstvu te pokrajine v resnici mir in pravico ter so segli do srca vsem prebivalcem, ki bodo s svojo absolutno lojalnostjo in s svojim delom dokazali, da so je v resnici vredni.«

Spomenico so podpisali vsi župani. Prvi jo je podpisal ljubljanski župan dr. Adlešič.

Ljubljana je slovesno praznovala Dan Vojske in Cesarstva

Poveljnik II. Armade Ekscelenca General Ambrosio, poleg njega Ekscelenca General Robotti

Ljubljana je doživela 9. t. m. posebno slovesen dan, saj se je proslavljala Dan Vojske in Cesarstva. Ulice so bile že na vse zgodaj posebno živahne. Dijaštvo je odhajalo v šole brez torbic in je bilo zbrano v šolah že pred osmo. Že pred osmo so se tudi razvrščali Kr. Karabinjerji vzdolž Bleiweisove in Celovške ceste. Kmalu po osmi so se začeli zgrinjati na hodnikih na Bleiweisovi in Celovski cesti učenci ljubljanskih nižjih in srednjih šol v gostih špalirjih. Čeprav je bil delavnik, se je zbralo v špalirjih že zelo zgodaj mnogo prebivalstva. Od ure do ure so bili špalirji gostejši. Posebno mnogo ljudi se je zbralo na križišču Gosposvetske in Celovške ceste in vzdolž velesejma. Mnogo ljudi je šlo po Celovski cesti proti Drav-

ljam, da vidi vojaštvo še pred parado. Vojaški oddelki, na čelu s Kr. Karabinjerji in Sardinskimi grenadirji, so se vrstili v nepregledni koloni od velesejma proti mestni meji. Začetek kolone je bil na Celovski cesti pred velesejskim vhodom.

Na Bleiweisovi cesti ob Trubarjevem parku sta bili postavljeni dve lepi tribuni, ena večja za razne povabljene goste in druga manjša za vojaške dostojanstvenike in druge odličnike. Povabljeni gostje so se začeli zbirati na veliki tribuni že ob 8.30. Obe tribuni sta bili oviti s širokimi trikolorami. Ob tribunah so bile postavljene priprave za radijsko oddajo slovesnosti. Slovesnost, ki so jo sprejemali v Rimu na gramofonske plo-

Ekscelenca Kr. Komisar Emilio Grazioli na častni tribuni

šče, so ob 13. oddajale vse italijanske radijske postaje. Parado so tudi filmali.

Pred začetkom parade je vojaške oddelke pregledalo poveljstvo vzdolž Celovške ceste.

Po izvršenem pregledu so s svojim spremstvom zavzeli mesto nasproti častni tribuni poveljnik II. armade Ekscelenca general Ambrosio, poveljnik armadnega zbora Ekscelenca Robotti in poveljnik divizije »Re« Ekscelenca general Fiorenzoli s spremstvom. Na častni tribuni so se bili že poprej zbrali Kr. Komisar Ekscelenca Grazioli, škof dr. Rožman, predsednik mestne občine dr. Adlešič, nemški konzul Brosch, generalni konzul kraljevine Italije Guerini Maraldi, rektor univerze dr. Slavič, bivši ban dr. Natlačen in drugi predstavniki našega javnega življenja.

Parado je otvorila godba I. polka Sardinskih grenadirjev, ki je po prihodu zavzela svoje mesto ob častni tribuni in ves čas spremljala veličastni mimohod čet. Zastopani so bili najrazličnejši polki in pomožni oddelki.

Ljudje so sledili paradi z največjim zanimanjem, zlasti še, ker dotlej večina ni poznala posameznih oddelkov italijanske vojske. Posebno mogočen vtis je napravila parada zaradi tega, ker so posamezni oddelki šteli mnogo več mož, kakor so ljudje pričakovali. Izredno močni so bili pehotni oddelki saj je nastopil celotni drugi pehotni polk »Re« za oddelkom Sardinskih grenadirjev. Sardinski grenadirji so imeli klobuke, moštvo drugih oddelkov pa čelade.

Mogočen vtis sta napravila tudi planinska bataljona Val Toce in Val Cenischia ter tretji planinski bataljon Črnih srajc. Ljudje so zlasti občudovali izredno dobro opremo vseh oddelkov in vzorno discipliniranost moštva.

Za planinskimi oddelki so se razvrstili prav tako posebno močni oddelki topničarstva. Posamezne skupine motoriziranih oddelkov topničarjev so se vozile z velikimi vojaškimi kamioni in so štele po štiri topove. Kamioni in topovi so vozili zelo naglo vstric. V paradi je bilo okrog 400 motornih

vozil. Posebno pozornost so zbuvali zlasti tudi pionirji, ki so vozili na kamionih velike čolne.

Za njimi je sledila kemična četa v svoji posebni opremi. Moštvo je nosilo maske in posebne azbestne obleke. V tehničnih četah so budili veliko pozornost med drugim ve-

liki žarometi, montirani na kamionih, in oddelek radiotelegrafistov.

Posamezni oddelki vojaštva so se razhajali po Tržaški, Groharjevi in Rimski cesti in po Šubičevi ulici. Povsod je vladal vzoren red in občinstvo je vztrajalo ves čas disciplinirano v špalirjih in sledilo sijajnemu mimo-hodu Italijanske Oborožene Sile.

Lepe proslave Dneva Vojske in Cesarstva po vsej Italiji

Na dan 9. t. m. so bile po vsej Italiji velike proslave Dneva Vojske in obletnice Cesarstva. Ves italijanski narod se je navdušeno zahvaljeval svojim hrabrim Oboroženim silam. Sam Duce je na ta veliki dan

prisostvoval veliki prireditvi Dopolavora v rimski operi. Ob proslavi tega pomembnega vojaškega praznika je Duce prejel tudi številne pozdravne brzojavke.

Kralj in Cesar med albanskim narodom

V soboto je počastil s Svojim obiskom albanski narod Vel. Kralj in Cesar Viktor Emanuel. Albanski narod je navdušeno pozdravil svojega vladarja in izrazil to pri-žnost, da je ponovno izrazil svojo vdanost in zvestobo. Sprejemu visokega gosta je prisostvoval tudi zunanji minister grof Ciano. Vel. Kralja in Cesarja je pozdravil potem, ko so mu po narodnem običaju poudarili kruha in soli, tiranski župan Toci. Številna množica, ki je prisostvovala sprejemu, je priredila vladarju viharne počastitve. Predsednik albanske vlade Verlaci pa je iz-

dal na albanski narod poseben razglas, v katerem poudarja radost vsega albanskega naroda, da more neposredno izraziti svojo vdanost in zvestobo Kralju in Cesarju, Duceju in Italiji.

Po svečanem kosilu, ki je bilo prirejeno v kraljevem dvorcu, je Vel. Kralj in Cesar sprejemal predstavnike oblastev in razna odposlanstva Predsedniku albanske vlade je Kralj in Cesar izročil milijon lir za dobrodelne ustanove v krajih, ki so zaradi vojne največ trpeli.

Dar Nj. Vel. Kraljice in Cesarice Črnogorcem

Vel. Kraljica in Cesarica je dala poslati Civilnemu Komisarju za Črno goro Eksce-

lenci Mazzoliniju 250.000 lir za dobrodelne namene v Črni gori.

Naredbe Visokega Komisariata

Določila za zatemnitev

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino v sporazumu z vojaško komando odreja:

Čl. 1. Predpisi naredbe o zatemnitvi z dne 18. maja l. 1940. (Službeni list št. 234-42), ki se tičejo zatemnitve poslopij, vozil ter signalnih in reklamnih svetilk, ostanejo še dalje neizpremenjeni v veljavi.

Zatemnitev se mora izvajati od mraka do zore enotno v vseh javnih in zasebnih zgradbah, tako da tudi pri odpiranju vrat in oken ne uhaja nobena svetloba na prosto.

Čl. 2. Javno razsvetljavo, t. j. razsvetljavo ulic in trgov, je treba tako izvrševati, da bo olajšan nočni cestni promet, vendar pa te olajšave sovrašnemu letalstvu ne smejo dajati nobene vidne povečane možnosti za orientacijo (delna zatemnitev).

Zato se smejo za javno razsvetljavo uporabljati le naslednja svetila:

40 W modre (motne) žarnice in običajne žarnice z jakostjo od 15 do največ 40 W; vendar pa morajo biti te primerno zaslonjene.

Čl. 3. V ostalem veljajo še dalje določbe gori imenovane naredbe z dne 18. maja l. 1940.

Čl. 4. Kršitelji odredb o zatemnitvi bodo kaznovani po obstoječih predpisih.

Čl. 5. Ta naredba zadobi veljavnost z dnem objave v Službenem listu.

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino Emilio Grazioli s. r.

Predpisi glede cen blaga, storitev in najemnin

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino, ker smatra za potrebno urediti cene blaga najširše potrošnje, odreja:

Čl. 1. Cene blaga in za storitve kakor tudi za najemnine, ki so veljale na dan 15. marca 1941-XIX, morajo ostati nespremenjene, kol-

za Ljubljansko pokrajino

kor se njih morebitna sprememba izrečno ne odobri.

Čl. 2. Za razne blagovne stroke se ustanove posebne posvetovalne komisije za cene, ki jim predseduje odposlanec Visokega Komisarja in ki so sestavljene iz enega predstavnika Zbornice za trgovino in industrijo, enega izmed delodajalcev, enega izmed delojemalcev in enega predstavnika združenih organizacij. Komisije si smejo priskrbovati mnenje izvedencev za posamezne proizvodne stroke.

Čl. 3. Za blago najširše potrošnje je sestavljen cenik z najvišjimi cenami, ki se smejo zahtevati v prodaji na debelo ali na drobno, ta cenik se pregleduje vsakih štirinajst dni. Prvi cenik velja od dneva ko se izda, pa do konca meseca maja 1941-XIX.

Cene, ki so v ceniku navedene za prodajo na debelo, so obvezne za vso pokrajino; cene za prodajo na drobno so za ljubljansko občino obvezne, za vse druge občine v pokrajini pa veljajo kot merilo. Okrajna načelstva smejo po zaslišanju prizadetih strok te cene znižati; za morebitno njih zvišanje pa je potrebna odobritev Visokega Komisarja.

Čl. 4. Cenik z najvišjimi cenami mora biti na vpogled na vidnem mestu v vseh skladiščih, trgovinah in stojnicah, kjer se prodaja blago, navedeno v ceniku.

Poleg tega se morajo za vsako blago, ki se prodaja občinstvu, označiti z lički cene v lirah in dinarjih, četudi blago ni navedeno v ceniku.

Čl. 5. Kršitelji te naredbe se kaznujejo po zakonu, pravica obratovanja se jim začasno ukine, v hujših primerih pa odvzame.

Prekršitve cenika z najvišjimi cenami se kaznujejo poleg tega tudi še z denarno kaznijo od 1000 do 100.000 dinarjev.

Čl. 6. Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Ljubljana, 9. maja 1941-XIX.

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli.

Dolžnost prijave zalog nekaterih življenjskih potrebščin

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Čl. 1. Vse zaloge spodaj navedenega blaga, ki so na dan 12. maja 1941-XIX pri proizvoznikih, industrijah, trgovcih na debelo in na drobno, zadržah, obrtnikih, zajednicah (zavodi, bolnišnice, zavetišča, javne kuhinje itd.), hotelih in restavracijah kakor tudi v skladiščih okrajnih načelstev in občin, se morajo prijaviti do vštetelega 19. maja 1941-XIX občini, kjer je blago spravljeno.

Čl. 2. Blago, za katero velja prijavna dolžnost, je: a) pšenica v zrnju in pšenična moka (št. 0 in enotna moka); b) riž v zrnju in ržena moka; c) oves v zrnju; d) koruza v zrnju in koruzna moka; e) mešana moka, pšenična in koruzna ali ržena; f) ajda v zrnju in ajdova moka; g) testenine; h) fižol; i) krompir; j) sladkor; k) olivno olje in semensko olje; l) slanina; m) mast; n) pralno milo.

Čl. 3. Prijava se mora napisati na posebnem obrazcu, ki se dobiva pri občinskem uradu.

Čl. 4. Občine si morajo prizadevati z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, da se opravi popis v polnem obsegu.

Čl. 5. Občinski uradi morajo zbrati vse prijave in jih poslati Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino (»Prevod«), Gospodska ulica 12 po navodilih, ki jih izda ta zavod neposredno.

Čl. 6. Zoper kršitelje prijavne dolžnosti in zoper tiste, ki bi prijavili neresnične podatke, se uvede zakoniti postopek in se neprijavljeno blago zapleni.

Čl. 7. Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Ljubljana, dne 10. maja 1941-XIX.

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Predpisi glede peke kruha in prodaje testenin, riža in moke

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Čl. 1. Kruh, ki ga prodajajo pekarnice, se mora izdelovati iz moke, ki je mešana v razmerju najmanj 30 % koruze in 70 % pšenične ali ržene moke.

Čl. 2. Prepovedujeta se izdelovanje in prodaja kruha, pečenega iz same pšenične moke, kakor sta prepovedana tudi izdelovanje in prodaja kruha, ki ima primesi jaje, sladkorja, mleka, mlečne moke, olja, surovega masla, masti ali kakršne koli druge primese oziroma sestavine.

Pekarnam je prepovedana prodaja krušne moke kakršne koli vrste.

Čl. 3. Pšenična moka, čista ali mešana, ržena moka, testenine in riž se racionirajo.

Mesečni skupni obrok naštetih živil je določen na tri kilograme za osebo, pri čemer je potrošnik upravičen, da izmed teh živil izbere po svoji volji in po količinah, ki so na razpolago.

Trgovci smejo dajati potrošnikom zgoraj navedena živila samo, če izroče odrezek živilske nakaznice.

Zivilske nakaznice se bodo razdeljevale za drugo polovico meseca maja po občinskih uradih.

Čl. 4. Kršitelji predpisov po tej naredbi zapadejo kazenskim odredbam zakona in se jim hkrati obratovalna pravica začasno ukine, v hujših primerih pa dokončno odvzame.

Čl. 5. Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Ljubljana, dne 10. maja 1941-XIX.

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli.

Spremembe območij nekaterih sodnih okrajev

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi kraljeve uredbe z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291,

ker smatra za nujno potrebno na novo urediti območja sodnih okrajev glede na nove meje pokrajine odreja:

Čl. 1. Občina Radatoviči, dosedaj podrejena okrajnemu sodišču v Jastrebarskem (Hrvatska), se priključi sodnemu okraju Metliki.

Del občine Črni vrh, spadajoč v Ljubljansko pokrajino, se začasno priključi sodnemu okraju Vrhniki.

Občina Primskovo in v Ljubljansko pokrajino spadajoči del občine Sv. Križ pri Litiji, se začasno priključita sodnemu okraju Višnji gori.

Občina Bučka ter v Ljubljansko pokrajino spadajoči deli občin Cerklje ob Krki, Leskoveca pri Krškem, Rake, Skocjana, Čateža in Velike doline se začasno priključijo sodnemu okraju Kostanjevici.

Čl. 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem njene objave.

Ljubljana, dne 9. maja 1941-XIX.

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli.

Spremembe območij nekaterih okrajnih načelstev

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi kraljeve uredbe z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291,

ker smatra za nujno potrebno na novo urediti območja okrajnih načelstev glede na nove meje pokrajine, odreja:

Čl. 1. Začasno se dodeljuje ozemlje litijskega okraja, spadajočega v Ljubljansko pokrajino, ljubljanskemu okraju in se podreja okrajnemu načelstvu v Ljubljani; ozemlje krškega in brežiškega okraja, spadajočega v Ljubljansko pokrajino, pa se začasno dodeljuje novomeškemu okraju in podreja okrajnemu načelstvu v Novem mestu.

Čl. 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem njene objave.

Ljubljana, dne 9. maja 1941-XIX.

Komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli.

Spremembe območij nekaterih davčnih okrajev

Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi kraljeve uredbe z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, ker smatra za nujno potrebno na novo urediti območja davčnih okrajev glede na nove meje pokrajine, odreja:

Čl. 1. V Ljubljansko pokrajino spadajoči del občine Črni vrh se začasno priključi davčnemu okraju Vrhnika

Občina Primskovo in v Ljubljansko pokrajino spadajoči del občine Sv. Križ pri Litiji se začasno priključita davčnemu okraju Višnja gora.

Občine Kostanjevica, Sv. Križ pri Kostanjevici, St. Jernej in Bučka, dalje v Ljubljansko pokrajino spadajoči deli občin Cerklje ob Krki, Leskovec pri Krškem, Raka, Čatež in Velika dolina se začasno priključijo davčnemu okraju Novo mesto.

Čl. 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem njene objave.

Ljubljana, dne 9. maja 1941-XIX.

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Pregled vojnih in političnih dogodkov

Iz vojnih poročil Italijanskih Oboroženih Sil povzemamo, da so

italijanske čete zasedle na Egejskem morju Andros, Tynos, Termia, Keos, Siphnos, Syro in Mikonos.

S tem je zasedba otočja Cikladov končana. Uradno poročilo št. 338 generalnega štaba italijanskih vojnih sil pravi med drugim: Dne 8. maja so naša izvidniška letala opazila v zapadnem delu Sredozemskega morja velik sovražni konvoj, ki so ga ščitile: dve bojni ladji, ena letalonosilka in nedoločeno število križark in torpednih rušilcev. Naša torpedna letala so v spremstvu lovskih letal

drzno napadla sovražne pomorske enote in torpedirala dve križarki, en torpedni rušilec in veliko prevozno ladjo.

Naši bombniki so nato v zaporednih napadih silovito napadali sovražni spreved in bombe so zadele bojno ladjo, letalonosilko in dve veliki prevozni ladji. Pozno popoldne in ponoči so naša torpedna letala drugič s torpedi zadela letalonosilka in eno bojno ladjo. V hudih letalskih bitkah med našimi in sovražnimi lovskimi letali, ki so ščitila soved, je bilo setreljeno 13 angleških letal. Pet naših letal se ni vrnilo. Tri letala so bila poškodovana in so bili člani posadke ranjeni. Tri druga angleška letala so bila sestreljena od nemških lovskih letal.

Uradno poročilo št. 341 glavnega stana italijanskih vojnih sil pravi: V severni Afriki lovanje topništva v odseku Tobruk. V noči dne 11. maja je

sovražnik skušal bombardirati z morja Bengazi.

Hitler poseg italijanskega obrežnega topništva in nemških bombnikov je prisilil sovražne ladje k umiku. Bombe težke vrste so zadele tri enote. V vzhodni Afriki je sovražnik silovito napadel v odseku pri Amba Alagiju, bil pa je povsod čisto odbit.

Iz Hamburga poročajo: Pri nedavnem sovražnem letalskem napadu na Hamburg so bombe zahtevale predvsem med delavci v nekem delavskem taborišču 94 človeških žrtev. Računati pa je s tem, da je bilo žrtev še več, ker doslej še niso bile razkopane vse ruševine. Nadaljnjih 35 ljudi je bilo po teh podatkih ranjeno.

V noči na nedeljo so angleška letala znova napadla področje severnozpadne Nemčije.

Nekaj rušilnih in zažigalnih bomb je padlo tudi na Hamburg. Zadeto je bilo nekaj stanovanjskih poslopij in je bilo spet znatno število ljudi ubito in ranjeno. Nekaj bombnikov se je pognalo proti Berlinu, a jim ni uspelo predreti skozi zaporni ogenj protiletalskega topništva. Tako se ni moglo niti eno sovražno letalo pojaviti nad glavnim mestom. Kolikor je bilo mogoče doslej ugotoviti, je sovražnik izgubil pri tem napadu osem letal.

Iz Berlina poročajo:

Angleški letalski minister je objavil, da so angleške letalske sile pri svojem

napadu na nemško glavno mesto

v noči na 10. t. m. z nekaj bombami zadele tudi industrijske zgradbe. Pooblašteni berlinski činitelji so smatrali za potrebno ugotoviti, da se to ni zgodilo, marveč so bombe iz angleških letal enostavno treščile med stanovanjske hiše v dobro znanem okraju, kjer so skoro vse tiskarne, torej v središču mesta, daleč od slehernih industrijskih naprav in poslopij.

Budimpeštanski »Pester Lloyd« poudarja v pomembnem članku, da je

vsa Madžarska z najiskrenejšim veseljem sprejela izraze zahvale, ki jih je voditelj Nemčije naslovil na zaveznico Italijo.

S svojim vstopom v vojno je Italija prevzela velikanske naloge. Morala se je boriti ne samo na francoskem bojišču, temveč tudi v Afriki. Poleg tega je morala voditi najtežavnejše vojskovanje onstran morja. Vojskovanje Italije sta označevali hitra pobuda in popolna pripravljenost na vse žrtve. Sodelovanje med pomorskimi in letalskimi silami je bilo popolno. Pisec članka nato navaja izgube angleškega brodomorja na Sredozemskem morju, ki so jih prizadejali s svojimi napadi Italijani, ter pripominja, da takšne izgube predstavljajo dragoceno pomoč zaveznic Nemčiji. Članek nato ugotavlja, da je Italija dala Nemčiji največjo pomoč s svojimi vojaškimi operacijami v Severni Afriki, ker je s tem, da se je borila z vso Wavellovo vojsko, dosegla, da so angleški načrti za razširjenje vojne na Balkan za gotovo dobo ostali neuresničljivi.

Veliko pozornost je zbudila izjava, ki jo je pred kratkim podal japonski zunanji minister Macuoka

glede razmerja med Japonsko in Ameriko.

Poudaril je, da bo Japonska v primeru, če bodo šle Zedinjene države v vojno na strani Anglije, tudi morala prijeti za orožje in nastopi Ameriko.

Nihče ne ograža Portugalske, piše portugalsko časopisje, in

nobena strašila nas ne morejo pripraviti do tega, da bi Portugalska opustila svojo nevtralnost.

Mislimo, da lahko z vso pravico nastopimo proti govoricam o nekih manifestacijah proti novemu redu v Evropi. Stara Evropa ne more več živeti. Nadomestila jo bo Evropa, v kateri bo tudi Portugalska odločujoč činitelj.

Ko je govoril v spodni zbornici o dogodkih v Cirenaiiki, je angleški ministrski predsednik Churchill omenil tudi

nerednosti med angleškimi oklepni silami in nekatere tehnične in vojaške napake.

Dalje je Churchill povedal, da je Anglija odločena braniti Tobruk in Kreto do kraja brez misli na umik. Rekel je tudi, da bo Anglija branila Egipt z vsemi silami, ki jih ima Anglija na razpolago.

Ameriško časopisje javlja iz Washingtona, da bo morda dala Amerika vso pomoč v korist Anglije.

in sicer pomorsko in vojaško. To sklepajo iz dejstva, da je bil zadni govor ameriškega ministra za vojsko Stimsona že peti bojevitvi govor, ki so jih imeli člani Rooseveltove vlade. Treba je poudariti, da je odpor nasprotnikov vojne zelo močan, kar se vidi iz izjave senatorja Wheelerja, ki je rekel, da je 90% ameriškega ljudstva proti posegu v vojno.

Kakor poroča sovjetska uradna agencija Tass, je

Sovjetska zveza stopila v državniške stike z Irakom.

Kakor je znano, je zdaj država Irak, ki šteje okrog treh milijonov prebivalstva, v vojni z Anglijo.

Sovjetska agencija Tass je

odločno zanikala poročila ameriških in drugih tujih listov, da bi Sovjetska Rusija zbirala številne čete ob svojih zapadnih mejah,

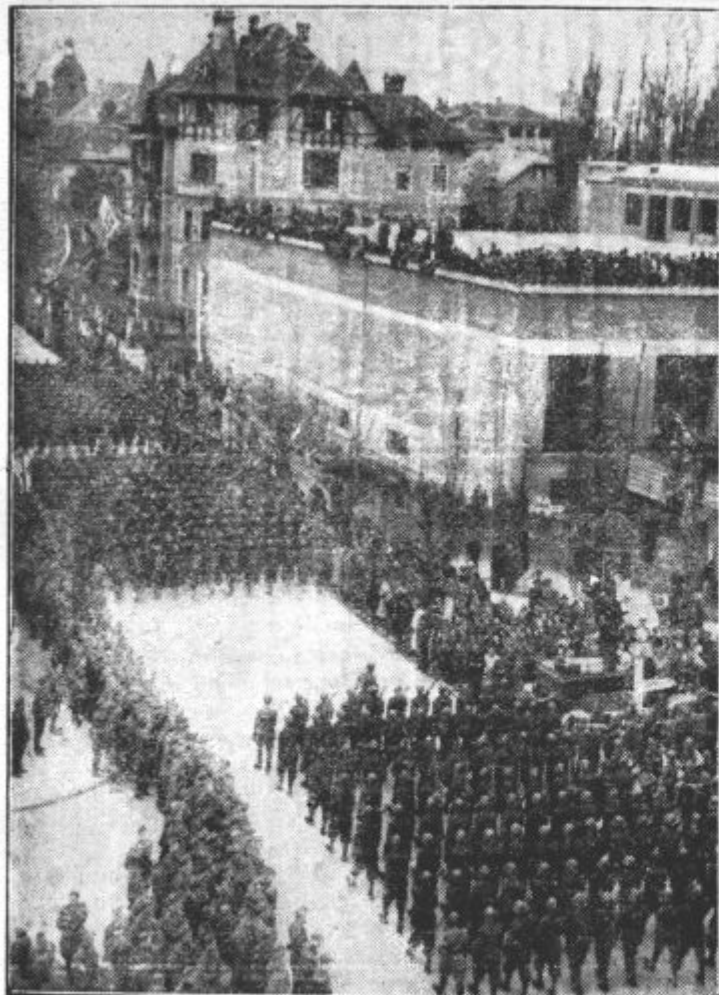
da bi dve letalski armadi rezervistov zbrala v Kijevu in da bi bila v vojni pripravljenosti vsa sovjetska mornarica v Baltiku, Črnem morju in Kaspiškem morju.

Hitlerjev namestnik Hess žrtev duševne zmedenosti

Tiskovni oddelek Nacionalne socialistične stranke v Berlinu sporoča:

Tovarišu Rudolfu Hessu, ki mu je voditelj zaradi bolezni, ki ga je napadala že nekaj let, najstrože prepovedal, da bi se kakorkoli letalsko udeleževal, se je v zadnem času posrečilo priti kljub tej prepovedi v posest letala. V soboto 10. maja proti 18 uri je Hess odletel iz Augsburga na polet, s katerega se do 12. maja še ni vrnil. Zmedeni stavki, ki se bero iz pisma, katero je zapustil, dokazujejo na žalost znake zmedenosti in duševne neuravnovečenosti, ki pojasnjuje, da je bil Hess žrtev napada duševne zmedenosti. Voditelj je takoj ukazal zapreti Hessove pribočnike, ki so edini vedeli za te polete, pa niso tega niti npreprečili, niti prijavili, čeprav jim je bila Hitlerjeva prepoved dobro znana. Zaradi teh okoliščin mora vodstvo Nacionalno socialistične stranke sklepati, da je Hess postal žrtev nesreče, ki se mu je najbrž dogodila med poletom.

Po vesteh iz Lizbone je namestnik vodje in kancelarja Hitlerja Rudolf Hess pristal v Angliji. Pri Glasgowu je skočil s padalom iz letala, ki je nato treščilo na tla in se razbilo. Hess je bil prepeljan v London, kjer so ugotovili, da je živčno docela izčrpan. Oddali so ga v zdravilišče.

Slike z Dneva Vojske v Ljubljani

Pogled na Bleiweisovo cesto ob času mimohoda je bil veličasten

Bobnarji Grenadirske godbe v slikoviti skupini

Dr. Rado Kušej †

Dne 11. maja je zatisnil v Ljubljani za vedno oči prorektor ljubljanskega vseučilišča in profesor cerkvenega prava na našem vseučilišču dr. Rado Kušej. Slovel je kot velik strokovnjak v svoji stroki in bil od vseh visoko spoštovan. Pridobil si je mnogo zaslug tudi za to, da smo Slovenci dobili svojo visoko šolo. Uglednemu pokojniku bo ohranjen časten spomin.

× Na ledeni plošči odrezani od sveta. Stir-je finski lovci na tjulne so se znašli v bližini Vase proti svoji volji na plavajoči ledni plošči, ki se je bila nenadno odtrgala od brega in so jo morskimi tokovi odnesli do Aalandskih otokov. Poslali so za njimi dve ladji, da jim pomoreta, toda doslej se jim zaradi nevarnega plavajočega leda nista mogli približati. Tudi letalo ni moglo pristati v njihovi bližini in jim je vrglo iz zraka le vreče z živežem in obleko. Zdaj nameravajo z letala spustiti s padalom na njihovo ledno ploščo majhen motorni čoln.

× Finska in Sovjetska zveza končno razmejeni. V Moskvi je bilo izdano uradno poročilo, ki pravi, da je posebna mešana komisija dokončno določila meje med Finsko in Sovjetsko zvezo.

Zuchhold:

Smrt ob potu

Kriminalni roman

Ko je Rona spremila Elizabeto iz laboratorija, je ta opazila, kako je bila Rona prej pri rdeči luči čisto drugačna. Zunaj pri dnevni svetlobi je stala pred njo vitka blede deklica s čisto preprostimi rokami. Njene oči so bile velike in zelo temne, vendar ni bilo nič strahotnega, nenaravnega v njih. Če bi bila prvič videla to dekle pri dnevni svetlobi, bi njena domišljija pač ne bila delovala tako bujno, kakor je pri rdeči razsvetljavi.

Dekleti sta si krepko stisnili roki in se poslovili.

DVANAJSTO POGLAVJE

Na zunaj je Leonu Bergmannu mineval čas brez spremembe. Opravljal je svoje posle kakor navadno, toda njegova notranjost je trpela. Čakal je, kdaj bo sledilo najhujše. Nekajkrat je že hotel na policijo, da bi povedal, kaj se je zgodilo in zakaj pada sumnanj. Toda nihče bi mu ne verjel. Zato mora čakati, da bo naključje pomagalo policiji na pravo sled. Rona Linckejeva ne pride v poštev kot morilka. To je že dognala pisarna nekega detektivskega podjetja, na katero se je bil obrnil. Kdo je pač morilec? Če se je izgubila za njim vsaka sled, je on, Leon, izgubljen. Sicer koščeneža moža ne vidi več, vendar pa je verjetno, da mu je skrivaj še za petami. Leon se je spomnil, da je koščen

mož govoril o neki listnici. Če je bila listnica Ulrikova? je mogoče, da so v njej našli njegovo pismo, v katerem je takrat pozival Ulrika na sestanek pri kapeli. Mrzel pot je stopil Leonu na čelo. Kar sapo je začel loviti. Ne, ne, pisma gotovo ni bilo v listnici, sicer bi bil koščeni mož kaj govoril o njem.

Sicer pa ga lahko prav ta listnica reši. Koščeni mož je govoril o prstnih odtiskih. Če bodo te odtiske preštudirali, bodo videli, da niso njegovi.

Dogovor z doktorjem Märtenson mu je padel na um. Mora ga obiskati, saj vendar mora malo med ljudi, da ne bo še bolj sumljiv. Napisal je pismo in ga poslal.

Bergmannovo pismo je prejel doktor Märtens v petek. Odvetnik mu je javil v njem kratko, da pride ob šestih istega dne na čaj in da se veseli po napornem delu malo razvedrila.

Märtens je imel še polno čakalnico bolnikov, vendar si je po prejemu pisma vzel toliko časa, da je šel javit ženi prihod gosta. Märtensova žena in Elizabeta sta stali v sobi za obiske in dajali cvetje v velike steklene posode.

»Za božje ime, še ne mislim ne na take reči,« je nekoliko nejevoljno odvrnila Greta Märtensova. Mislija je bila, da bo mož, ki je tako naglo prišel v sobo, povedal bogve kakšno zanimivo novico? Za Greto je bil Leon Bergmann čisto tuj mož, čigar dogodki je niso prav nič zanimali.

Elizabeta je gledala tiho pred sebe. Märtens je bil že davno spet zapustil sobo, ko so v njej še zmerom zvenele njegove besede. Mlada žena je poleg nje pripovedovala razne prazne zgodbičke a Elizabeta jo je poslušala le s polovico ušesa.

Tudi Bergmann ni imel uspehov, kakor je ona sama doživela poraz. Sta torej tovariša po usodi. Zato bo tudi njegova sodba o njej manj trda, ker je sam doživel neuspeh.

Malo pred šesto uro so prišli k Märtensovim prvi gosti, preprosti, veseli ljudje, ki so hoteli le malo pokramljati med seboj.

Leon Bergmann je prišel ob šestih. Märtens ga je obvestil takoj v veži o tem, da Elizabeta ni dosegla ničesar in da njena sled za morilcem gotovo ni prava. S tem je hotel Elizabeti prihraniti mučno vprašanje.

Elizabeta se je pravkar pogovarjala z nekim mladim zdravnikom, ko je Bergmann vstopil. Opazila ga je takoj in njeni odgovori mlademu zdravniku so bili odslej raztreseni.

Märtens je novega gosta predstavil tistim, ki ga še niso poznali. Bergmann je zbujal pozornost. Imel je nekaj ponosnega, nedostopnega na sebi kakor zmerom. Samo Elizabeta je opazila okoli njegovih ust utrujeno, medlo potezo.

Rdeči križ v Ljubljani še zmerom išče pogrešance

Vsi, ki iščejo obvestila o svojih, morajo čitljivo izpolniti zadevne tiskovine

Na Rdeči križ v Ljubljani še zmerom prihajajo prošnje za iskanje pogrešancev. Da je v tem pogledu red, ima Rdeči križ posebne tiskovine. Izpolniti je treba dve enaki tiskovini. Pisava mora biti razločna, da je lahko čitljiva. Tiskovine so tiskane v štirih jezikih: v slovenskem, francoskem, nemškem in italijanskem. V prvih razpredelkih napiše svoje osebne podatke oseba, ki išče obvestila. Potem sledi nekaj praznih vrst za obvestilo o pogrešancu; to sporočilo sme obsegati največ 25 besed. V spodnih razpredelkih je treba navesti podatke o pogrešancu. Na drugi strani tiskovine je prostor za odgovor osebi, ki išče pojasnilo. Sporočilo sme obsegati samo 25 oseb o družinskih (sorodniških) razmerah.

Vsi, ki iščejo obvestila o sorodnikih, bi seveda radi prejeli čim prej odgovor. Nekateri celo mislijo, da ima Rdeči križ že vse podatke v rokah in da lahko takoj izvedo vse, kar žele izvedeti. Razumljivo je, da pri Rdečem križu ni takih čarovnikov, ki bi kratkoma odgovarjali vsem na vsa vprašanja. Rdeči križ mora najprej zbrati

podatke o pogrešancih in vršiti poizvedbe tudi v drugih državah, odnosno pokrajinah, če je sploh mogoče izvedeti, kar je treba. S tem je seveda mnogo dela. Da bo to veliko delo Rdečemu križu olajšano, je potrebno, da ljudje potrpežljivo čakajo. Lahko se zanesejo, da stori Rdeči križ vse, kar je mogoče storiti.

★

Pokrajinski Rdeči križ v Ljubljani sporoča vsem, ki so se pismeno obrnili nanj zaradi pogrešanih svojcev in priložili znamke za odgovor, da bo storil vse potrebno, vendar vsem posebej zaradi preobilice dela ne more odgovoriti. Vsebinska njihovih prijav se je vprašala v posebne vprašalne pole, ki se bodo poslale na pristojna mesta.

Pri tej priliki se prosijo vsi oni, ki se zanimajo za usodo svojcev, da se ne obračajo telefonsko na pisarno, ker se s tem samo moti uradovanje. Na razpolago so vsem zainteresencem posebne vprašalne pole v poizvedovalni pisarni Rdečega križa v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22-b.

Kako visoke smejo biti cene

življenjskim potrebščinam

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino je določil naslednje maksimalne cene za prodajo na debelo in na drobno za spodaj navedeno blago. Ta cenik št. 1 je veljaven od 12. maja dalje.

V trgovini na drobno

veljajo nastopne maksimalne cene v dinarjih in lirah:

Kruh iz enotne moke v kosih do 100 gramov kilogram 5.80 din — 1.75 lire, v kosih od 100 do 200 gramov 5.40 — 1.60 lire kg, v kosih od 200 do 500 g 5.20 din — 1.55 lire, v kosih od 500 do 1000 g 5 din — 1.50 lire za kg. Navadne testenine iz bele moke 17.50 din ali 5.25 lire za kilogram. Pšenična moka običajne vrste: Ia ničlarica 9.50 din ali 2.85

lire, IIa enotna 5.50 din ali 1.65 lire za kilogram. Fina koruzna moka 4.75 din ali 1.40 lire, zdrob koruzni 5.50 din ali 1.65 lire kilogram; riž 15.20 din ali 4.55 lire za kilogram. Fižol nizke vrste Ia 9.50 din ali 2.85 lire, fižol nizke vrste IIa 8.50 ali 2.55 lire, visoke vrste (preklar) 10 din ali 3 lire za kilogram. Krompir (vrste Oneida) 2.50 ali 0.75 lire za kilogram. Jedilno olje liter 25.25 din ali 7.60 lire, čajno maslo 60 din ali 18 lir kilogram, navadno maslo 54 din ali 16.20 lire za kilogram. Slanina sveža 31 din ali 9.30 lire, soljena slanina 35 din ali 10.50 lire, prekajena slanina 40 din ali 12 lir za kilogram. Navadna mesarska mast 35 din ali 10.50 lire, tipizirana mast pa 37 din ali 11.10 lire za kilogram. Mleko 3.50 din ali 1.05 lire za

Pri mizi je sedela njemu nasproti in videla, da si je dal na krožnik mrzlega mesa in sadja. Toda jedel ni, pač pa je izpil v kratkem že tretji kozarec vina. Vino pa je bilo precej težko.

Ljudje za mizo so govorili samo vesele, nepomembne besede. On se ni udeleževal pogovora. Šele ko je bil izpraznil četrti kozarec se mu je zazdelo, da se mora s silo zbuditi iz svoje otopenosti.

Doktor Märten je pravkar govoril s starejšim zdravnikom, da je neki znani odlični zdravnik iz Berlina napačno označil bolezen nekega bolnika. Tedaj se je Leon Bergmann nekoliko vzravnal. Njegove velike modre oči so pogledale drzno in samozavestno. Vsi pogovori so utihnili, ko je začel govoriti Bergmann s svojim polnim imenom.

Leon je bil videti kot cel mož v svojem strastnem ogorčenju, v svoji vroči bolečini za človekom, kateremu vsa njegova sijajna odvetniška sposobnost ni bila mogla pomagati.

»Kakor kamen so bili porotniki trdi,« se je hudoval Bergmann. »Vse je bilo zaman.« Vsi prisotni so molčali. Vsi so vedeli, da ne bi našli prave besede na te vroče stavke priznanega odvetnika.

Gledali so Bergmannu na usta in v oči. »V drugih deželah je drugače,« je nadaljeval Bergmann. »Drugod premnogokrat oprostite ljudi, ki si v vročernosti sami poiščejo zadoščenje, kakršno terja od njih njihov čut za pravico. Pri nas v Nemčiji pa porotniki nočejo razumeti, da srd takega človeka neprestano rase, dokler ne nastane velik ogenj, ki vse ugonobi v njem.«

Leonove oči so se vročično svetile. Njegov glas je bil globok in srdit.

»Šlo je za neko ljubezensko zgodbo, gospodična baronica,« je nenadno rekel skoro posmehljivo in zaničljivo, kakor bi bil hotel napraviti Elizabeto odgovorno za sodbo porotnikov.

Doktor Märten je vstal s stola. Bil je prestrašen, hotel je Bergmanna pomiriti. Zdelo se mu je, da je mož preveč pil. Silno se je bal, da ne bi Bergmann dobil živč-globokim glasom.

Vse oči so se uprle vanj. Vsi so čutili, da so njegove besede samo nekaj uvod.

Tedaj je čisto vstal. Razburjenje, ki ga je bil doživel med dnevom, se je še nekoliko odražalo v vsaki njegovi kretnji. Vstopil se je za svoj stol. Roke je uprl tako močno na naslonjalo, da je les zaškrtal.

Kakor bi bil imel pred seboj polno porotno dvorano, je stal za stolom. Njegove oči so se zdaj upirale v baronico Elizabeto Schmelingovo.

»Da, v življenju se ne dosežajo samo uspehi. Pri tem je važno, da se človek navadi prenašati neuspehe. Da, moj zagovaranec je bil obsojen, na hudo kazen celo.« Leon je težko dihal. »Toda jaz bi bil moral danes zmagati. Danes bolj kakor kdaj prej.«

nega napada. Toda Bergmann ga je zavrnil. »Preprost knjigovodja je imel svojo željo zelo rad. Da, takšen bedak je bil!« Bergmannova usta so se spacičila v grd nasmeh. »Iz bede v njeni očetovski hiši jo je rešil in

liter, sir emendolski 47 din ali 14.10 lire, sir trapist 44 din ali 13.20 lire za kilogram. — Sladkor, sipa 18.50 din ali 5.55 lire, kocke 20.50 din ali 6.15 lire za kilogram. Prekajena šunka 40 din ali 12 lir, kuhana šunka 75 din ali 22.50 lir, hrenovke 36 din ali 10.80 lire, safalade 32 din ali 9.60 lire, šunkarica 40 din ali 12 lir, letna klobasa 35 din ali 10.50 lire, lovske klobase 24 din ali 7.20 lire, kranjske klobase 48 din ali 14.40 lire za kilogram.

Sveže meso: volovsko prednji del 20 din ali 6 lir, volovsko zadnji del 22 din ali 6.60 lire, kravje prednji del 19 din ali 5.70 lire, kravje zadnji del 17 din ali 5.10 lire, goveje drobovje: jezik 24 din ali 7.20 lire, pljuča 8 din ali 2.40 lire, srce 18 din ali 5.40 lire, jetra 18 din ali 5.40 lire, vranica 18 din ali 5.40 lire, ledvice 20 din ali 6 lir, vamp 10 din ali 3 lire, glava 8 din ali 2.40 lire, možgani 20 din ali 6 lir, vse za kilogram. Telečje meso prednji del 22 din ali 6.60 lire, telečje zadnji del 25 din ali 7.50 lire, telečje drobovje: jetra 26 din ali 7.80 lire, pljuča in srce 18 din ali 5.40 lire, vse za kilogram, možgani po kosu 10 din ali 3 lire, rajzelje kilogram 26 din ali 7.80 lire, jezik kilogram 22 din ali 6.60 lire. Priklada drobovja in kosti ne sme presegati 20% teže. Svinjina prednji del 28 din ali 8.40 lire, zadnji del 31 din ali 9.30 lire, salo 33 din ali 9.90 lire za kilogram. Pri prodaji kakršnegakoli mesa brez kosti je dovoljeno zvišanje cene za največ 25%.

Kurivo in milo: trboveljski premog koso-vec 47 din ali 14.10 lire za 100 kg, drva mehka 110 din ali 33 lir za prostorni meter, kolobarji po 18 kg mehkih drv 12 din ali 3.60 lire, trda drva 220 din ali 66 lir za prostorni meter. Cene za drva veljajo za razžagana in postavljena na dom kupca. Milo: enoten tip s 50% mastne kisline 25.85 din ali 7.75 lire, s 40% mastne kisline 22.25 din ali 6.70 lire za kilogram.

V trgovini na debelo

Navadne testenine iz bele moke: 1530 din ali 459 lir za 100 kg. Pšenična moka običajne vrste: Ia (ničlarica) 850 din ali 255 lir, IIa (enotna) 500 din ali 150 lir za 100 kg. Koruzna moka, fina 410 din ali 123 lir, zdrob 475 din ali 142.50 lire za stot. Riž 1266 din ali 379.80 lire za stot. Fižol nizke vrste Ia 850 din ali 255 lire, nizke vrste IIa 750 din ali 225 lire, visoke vrste (preklar) 900 din ali 270 lir za stot; krompir (vrste Oneida) 200 din ali 60 lir za stot. Jedilno olje 2225

se poročil z njo. Verjel je v njeno zvestobo, verjel v svojo srečo. Tedaj je brezvesten lopov ugrabil njegovo najsvetejšo, za zabavo samo, kar tako mimogrede za šalo, potem pa se je še javno hvalil s tem dejanjem in možovo čast pred svetom potlačil v blato. Tega zlikovca torej ne bi bil smel zabosti v prsi?«

Bergmannov glas je bil hripav od srda. »Kaj? Razmesariti bi ga bil moral, počasi bi ga bil moral pustiti umirati!...«

Elizabeto je v tem trenutku prešinila strašna misel. Ali ni Leon Bergmann morda blazen? Kaj pa če bi on... Ne, ne, noče spet sumničiti.

Groza jo je zgrabila. Neki glas je začel v njej kričati: »Kar preizkusi ga, kar zdaj-le...« Že je odprla usta. Grlo ji je bilo kakor zadrženo. Ko je začela govoriti, se ji je zdelo, da je nekdo drugi rekel njeno besede. »Ali bi vi v podobnem primeru tudi zgrabili za orožje?« ga je vprašala.

Bergmannove oči so se široko odprle. Njegov pogled je ostrmel. Kakor divja žival, ki se zdajci postavi zasledovalcu po robu, je stal pred mizo.

Tedaj je zaškripalo in nekaj je padlo. Pod Bergmannovimi rokami se je zlomil stol. Naslonjalo je padlo na krožnik. Črepinje in leseni kosci so se zvrnili na tla. Iz prevrnjenega kozarca je teklo težko vino kakor kri na preprogo.

Več žensk je z vzklikom planilo pokoncu. Bleda in drgetajoča je gledala Elizabeto Leona.

Bergmann pa se je smehljaj.

Novice

* **Kr. Komisar Ljubljanske pokrajine med šolskimi otroci.** Zdravstvena kolona iz Rima, ki se že nekaj dni mudi v naših krajih in pregleduje šolsko mladino ter ugotavlja splošno zdravstveno stanje med našim ljudstvom, se je v nedeljo dopoldne spet vrnila v Ljubljano. Mestni fizikat je poslal k pregledu določeno število šolskih otrok. Na trgu pred Mestnim domom se je zbrala šolska mladina, zraven nje pa starši in drugo občinstvo. Kmalu se je izvedelo, da si bo prišel ogledat delo zdravstvene komisije Komisar Ekscelenca Emilio Grazioli. Otroci in drugo občinstvo so z nestrpnostjo čakali na visoki obisk. Šolski otroci, ki so bili določeni za pregled, so prav na ta dan prejeli prvo obhajilo. Nekaj minut po 12. se je pripeljal Komisar in je z uvidevnostjo najprej vprašal malčke, ali so že kaj lačni. Nato si je ogledal delo zdravnikov in naprave v vozovih. Pred odhodom se je dal v družbi z otroki fotografirati. Pri tej priliki sta bila visokemu dostojanstveniku predstavljena šef Higieniskega zavoda dr. Pirc in šef mestnega fizikata dr. Rus, katerima se je Komisar zahvalil za podporo in naklonjenost, ki sta jo izkazala zdravstveni koloni.

* **Darovi Kr. Komisarja za ranjene vojake.** Dne 9. t. m. je major Karabinierjev Cavallero z Visokega Komisariata obiskal po nalogu Ekscelence Graziolia v bolnišnici majhno skupino ranjenih in bolnih vojakov, da jim izroči darove Kr. Komisarja. Odposlanca so vojaki in številni bolniki v sosednih sobah pristrčno sprejeli.

* **Borovniški viadukt obnavljajo.** Umikajoča se vojska je med drugim razstrelila tudi znani borovniški viadukt. Italijanska oblastva pa ga zdaj obnavljajo. Pri delu je zaposleno 1200 mož in vse kaže, da bo viadukt obnovljen najpozneje v treh mesecih. Ne bo pa tako zgrajen kakor doslej. Namesto razbitih lokov bo postavljena železna konstrukcija. Prebivalstvo borovniškega kota je hvaležno Kr. Komisarju in italijanskim oblastvom, da bo z viaduktom spet odprta pot Notranjski v življenje.

* **Poštna zveza z Dalmacijo obnovljena.** Po zaslugi Visokega Komisariata v Ljubljani se nam spet odpira promet na vse strani. Tako

Ekscelenca Komisar Emilio Grazioli med šolsko mladino, ki čaka na zdravniški pregled. Izvršila je zdravniški pregled posebna zdravstvena kolona iz Rima, o čemer poročamo med novicami

bo v ponedeljek tudi odprta poštna zveza na progi Ljubljana — Split.

* **Pozdravljanje vojaških zastav je obvezno.** Vsak dan ob 7. zjutraj in ob 19. zvečer, kadar na palači Visokega Komisariata v Ljubljani in drugih vojaških poslopih dvigajo in snemajo zastavo, prisostvuje častna straža. Straža pozdravi z orožjem, medtem pa trobentač zatrobi pozor! Dokler traja pozor, in sicer od takrat, ko je dan začetni znak, in do tedaj, ko je slovesnost končana in denejo vojaki puške ob bok, morajo vsi, ki prisostvujejo tej slovesnosti pozdraviti po rimsko ali pa sneti klobuk. Če so v uniformi, morajo pozdraviti po vojaško. Prav tako pa morajo pozdraviti po rimsko ali pa sneti klobuk takrat, kadar gre po cesti oddelek vojaštva z zastavo Oborožene Sile. Te zastave spremljajo vedno oboroženi oddelki, tudi kadar niso razvite.

* **Redna predavanja na ljubljanskem vseučilišču** so se začela 12. t. m. V poletnem tečaju je vpisano skupno 2197 slušateljev in slušateljic, medtem ko jih je v zimskem bilo 2476.

* **Obnova železniške proge Postojna — Logatec.** Na Rakeku sta bila 9. t. m. svečano izročena prometu dva železniška mostova, ki so

jo zgradile železniške inženjerske čete na progi Postumia—Logatec. Oba mostova sta bila zgrajena namestu prejšnjih dveh, ki sta bila porušena. Oba sta iz železa in sta bila zgrajena v osmih dneh.

* **Pravoslavno prebivalstvo severne Dalmacije za priključitev k Italiji.** Minister bivše Jugoslavije Nikolaj Novaković in odvetnik Boško Desnica iz Splita sta se te dni poklonila Kr. Civ. Komisarju Bartolucciju, kateremu sta v imenu 100.000 pravoslavni prebivalcev severne Dalmacije izrazila željo, naj bi se njihovo ozemlje priključilo k Italiji.

* **Novi celjski župan.** Te dni je bil imenovan za celjskega župana prokurist tvrdke Zangger g. Himmer, ker je dosedanji župan odvetnik dr. Walther Riebl, ki je bil nedavno sprejel posle po dr. Skobernetu, odstopil.

* **Nov tednik v Mariboru.** Te dni je izšel v tisku Mariborske tiskarne tednik »Štajerski gospodar«. Glavni urednik novega tednika je novinar Friderik Golob.

* **Gauleiter za Spodnjo Štajersko dr. Uberreiter** je bil na prvomajskih proslavah, ki so bile v Celju, Laškem, Rimskih Toplicah, Hrastniku in Trbovljah. Kakor je znano, je prvi maj v Nemčiji narodni praznik.

MIRKO BRODNIK:

K NOVIM ZARJAM

ROMAN IZ SEDANJIH DNI

V Parizu je po ulicah brnelo kakor v velikem čebelnjaku. Iz krajev okoli bojišč je prihajalo na tisoče beguncev in se gnetlo po ulicah velikega mesta. Številne skupine so odpotovale naprej, druge pa so ostajale v mestu v upanju, da se bo le nekaj zgodilo, kar jim bo omogočilo povratek v domače kraje.

Mlada zakonca Janez in Zlata sta se previrala skozi to gnečo. Pred njima sta stopala Tone in Martin.

»Držimo se skupaj, da se ne zgubimo,« je menil Tone.

Izseljenski duhovnik Slatnar jim je bil dal naslov slovenske družine, kjer bo ostala Zlata tako dolgo, da se nekaj ukrene. Zdaj so Zlato spremljali tjakaj.

Dolga je bila pot in skoro po vseh ulicah je vladala nepopisna gneča.

»Tile ljudje so znamenje, da Nemci hitro napredujejo,« je rekel Janez. »Prav gotovo bodo že čez nekaj dni tu.«

»Ali naj jih kar pričakamo?« je zaskrbljeno vprašala Zlata. »Saj tako ne moremo nikamor.«

»Sam ne vem, kaj bi napravil,« je odgovoril Janez. »Obstreljevali Pariza ne bodo. Pravijo, da je razglašen za nezavarovano

mesto. Francoski vojaki ga sploh ne namestavajo braniti.

»Toliko reči se govori, da ne moreš vedeti, kaj je res,« se je oglasil spredaj Tone.

Martin je počasi krevsal z njimi in se mu zaradi utrujenosti ni ljubilo govoriti. Dasi je sicer nekaj ur trdno spal v sprejemnici izseljenskega duhovnika Slatnarja, mu še vendarle ni bilo dovolj. Neprespane zadne noči so se tako močno oglašale, da si ni želel drugega kakor posteljo. Pa tudi ostali trije so bili zaspani, vendar so nekaj laže prenašali utrujenost.

Čez dobre pol ure so prispeli do svoje ulice. V bolj majhni hiši, kakršnih je bilo več v tej ulici, kar je pričalo, da stanujejo tod sredni sloji, je živela slovenska družina krojača Mihe Trbovca, po rodu nekje z Murskega polja. Njegova žena Spela pa je bila Gorenka. Imela sta tri otroke. Še vsi trije so hodili v ljudsko šolo. Med seboj so po večini čebljali po francosko, vendar so znali za silo tudi svoj materin jezik.

Trbovčeva družina je prijazno sprejela rojake. Takoj se je seveda razvil pogovor o vojni, saj se v takem času ni dalo o ničemer drugem govoriti. Kljub vsem žalostnim časom so se le morali smejeti, ka-

dar so se Trbovčevi otroci vmešali v pogovor s svojo čudno jezikovno mešanico.

»Nemci bodo kmalu v Parizu,« je menil Trbovec, »o tem nihče več ne dvomi. Zagotovila oblastev, da jih ne bo, so samo tolažbe, da ne bi bil vrvež še večji. Oblastva hočejo doseči, da bi ljudje ostali doma.«

»Res nima smisla, da je nastal tak poplah,« je dejal Martin, ki je mislil samo na posteljo.

»Kakor pravijo, so vse ceste proti Parizu zatrpane. Ljudje bežijo brez sredstev in brez smotra. Veliko število beguncev je izvršilo samomor. Med begunci so otroci brez staršev. Starše so jim menda ubile granate,« je pripovedoval Trbovec. »Vojna je grozna, ni mogoče doumeti to sovraštvo med narodi. Vi štirje bi gotovo radi šli domov. Težavno bo to, zelo težavno...«

»To vemo. Že gospod župnik nam je rekel isto,« je dejal Janez. »Skušali bomo priiti domov.«

»Ali imate kaj denarja?«

»Imamo. Prihranili smo si nekaj. Mislimo, da bomo te prihranke lahko nesli domov. Kaže pa, da jih bomo porabili kar za pot. No, hvala Bogu, da imamo vsaj za pot,« je dejal Janez.

Poslovlili so se in Janez je obljubil, da bo Zlato obiskal vsak dan. To da mu ne bo povzročalo težav, ker je Delavski dom, kamor so vsi trije namenjeni, blizu.

»Sicer dolgo tako ne boš mogla ostati pri Trbovčevih. Čez nekaj dni pa bova že tako vedela, kaj nama je storiti,« je rekel Janez Zlati ob slovesu in jo objel.

* **Otroci so zanetili požar.** Nedavno popoldne je nastal požar v hlevu prevoznika Marčiča Franca, ki je imel na Viču v najemu hišo, katere lastnik je Tišler iz Rovt. Požar so najbrž zanetili neprevidni otroci. Ognjeni jeziki so v kratkem uničili hlev, na katerem je bilo mnogo sena in slame. Plameni so se začeli lotevati že sosedne hiše in pa hiše mizarja Kernjaka. Vendar pa so to preprečili italijanski vojaki, ki so prihiteli reševati, in italijanski gasilci, ki so v družbi z ljubljanskimi poklicnimi gasilci prišli. Na kraj požara so seveda prihiteli tudi domači viški gasilci.

* **Velik požar v Litiji.** Zraven litijskega postajnega poslopja je bilo veliko lesno podjetje, katerega lastnik je bil g. Samsa. Nedavno je šel g. Samsa na sodišče, kjer je imel neka opravka, delavci pa so delali kar sami naprej. Zaradi visokega pritiska pa je, kakor domnevajo, parni kotel razgnalo in ogenj je bil tu. Uničil je vsa poslopja in g. Samsi uničil vse lesno podjetje.

* **Smrtna avtomobilska nesreča.** Po cesti, ki drži iz Soštanja v Mozirje, je z veliko hitrostjo vozil tovorni avtomobil. Na mestu, kjer se ta cesta združuje z glavno cesto, je voznik izgubil oblast nad volanom. Avtomobil se je prevrnil čez nasip in obvisel na nekem drevesu. Od sile udarca ob drevo se je razbila kabina. Šofer je mrtev. Od sopotnikov je bila neka učiteljica iz Soštanja je hudo ranjena, njen brat pa je dobil lažje poškodbe.

Orjaška skala se je odtrgala s hriba

V Podnartu na Gorenjskem se je v soboto ponoči odtrgala s hribov orjaška 40tonska skala in porušila novo drvarnico s hlevi poleg hiše posestnika in kovaškega mojstra Franca Šolarja. Sreča v nesreči je bila, da ni zadela hiše, v kateri so spale tri družine

Vzpostavitev prometa na progi Postumia Grotte-Logatec in spremembe na progi Ljubljana-Borovnica

Dne 10. maja je bil spet upostavljen ves promet za potnike, prtljago in blago na progi Postumia Grotte-Logatec. Zdaj vozijo dnevno redno na omenjeni progi nastopni potniški vlaki:

vlak št. 633a z odhodom iz Postumie Grotte ob 7.10 in s prihodom v Logatec ob 7.46; vlak št. 621a z odhodom iz Postumie Grotte ob 11.36 in prihodom v Logatec ob 12.14; vlak št. 627a z odhodom iz Postumia Grotte ob 18.20 in prihodom v Logatec ob 19.00; vlak št. 621b z odhodom iz Logatca ob 7.24 in prihodom v Postumio Grotte ob 8.07; vlak št. 620a z odhodom iz Logatca ob 11.52 in prihodom v Postumia Grotte ob 12.35;

vlak št. 624a z odhodom iz Logatca ob 18.39 in prihodom v Postumio Grotte ob 19.10.

Vsi ti vlaki imajo v Postumii Grotte zvezo na vlake iz Trsta, odnosno v Trst in v Logatcu avtobusno zvezo proti Vrhniki trgu in z Vrhnike trga. Avtobusni promet, ki je doslej vzdrževal zvezo med Vrhniko trgov in Postumio, se je preusmeril z Vrhnike

ke trga v Logatec in obratno. Zaradi popravilnih del na progi Rakek-Postumia Grotte nujno opozarjamo potujoče občinstvo, da morajo biti stene vagonov na tej progi stalno zaprte ter da je sklanjanje skozi okna nevarno.

Z istim dnem se je delno spremenil tudi promet vlakov na progi Ljubljana-Borovniški viadukt. Iz Ljubljane odhajajo vlaki z nastopnimi odhodi odnosno prihodi do borovniškega viadukta:

vlak št. 612 z odhodom iz Ljubljane ob 6.10 in s prihodom k borovniškemu viaduktu ob 6.44;

vlak št. 610b z odhodom iz Ljubljane ob 12.00 in s prihodom k borovniškemu viaduktu ob 12.49, vlak št. 624 z odhodom iz Ljubljane ob 18.29 in s prihodom k borovniškemu viaduktu ob 19.05.

V obratni smeri odhajajo od borovniškega viadukta vlak št. 617b ob 6.54 s prihodom v Ljubljano ob 7.27; vlak št. 621 ob 12.53 s prihodom v Ljubljano ob 13.26; vlak št. 609b ob 19.10 s prihodom v Ljubljano ob 19.41.

Novi vozniki red na Gorenjskem

Opoldne med nedeljo 11. in ponedeljkom 12. maja se je uveljavil na progi Ljubljana-Otoče-Brezje novi vozniki red ter se je spremenil dosedanji vozniki red na progi Kranj-Tržič. — Od tega časa dalje vozijo dnevno redno:

Na progi Ljubljana-Otoče-Brezje-Ljubljana:

vlak št. 912: odhod iz Ljubljane ob 5.35, prihod v Otoče ob 7.04;

vlak št. 914: odhod iz Ljubljane ob 11.50, prihod v Otoče ob 13.20;

vlak št. 916: odhod iz Ljubljane ob 17.25, prihod v Otoče ob 18.56;

vlak št. 913: odhod iz Otoč ob 7.14, prihod v Ljubljano ob 8.42;

vlak št. 915: odhod iz Otoč ob 13.30, prihod v Ljubljano ob 14.57;

vlak št. 917: odhod iz Otoč ob 19.06, prihod v Ljubljano ob 20.34;

Na progi Ljubljana-Kranj-Ljubljana:

vlak št. 8512 a: odhod iz Ljubljane ob 7.40, prihod v Kranj ob 8.51;

vlak št. 8514 b: odhod iz Ljubljane ob 13.30, prihod v Kranj ob 14.46;

vlak št. 8511 a: odhod iz Ljubljane ob 5.44, prihod v Kranj ob 6.53;

vlak št. 8513 b: odhod iz Ljubljane ob 11.40, prihod v Kranj ob 12.46.

Na progi Kranj-Tržič-Kranj:

vlak št. 8512 a: odhod iz Kranja ob 8.56, prihod v Tržič ob 9.28;

vlak št. 8514 b: odhod iz Kranja ob 14.51, prihod v Tržič ob 15.23;

vlak št. 924 b: odhod iz Kranja ob 19.30, prihod v Tržič ob 20.02;

vlak št. 8511 a: odhod iz Tržiča ob 5.06, prihod v Kranj ob 5.35;

vlak št. 8513 b: odhod iz Tržiča ob 11.04, prihod v Kranj ob 11.33;

vlak št. 923: odhod iz Tržiča ob 18.00, prihod v Kranj ob 18.27.

Promet potniških vlakov na kamniški progi ostane nespremenjen.

Kmetijski svetovalec

Takole pravilno krmiš živino

Krmljenje živine je v naših krajih še zelo neenotno in prepogosto nepravilno, kar ima za posledico, da nimaš od živine tiste koristi, ki bi jo bilo pričakovati.

Pravilno je, da odrasle konje krmiš trikrat dnevno. Krmo v zrnju smeš dajati konjem le v manjših količinah in večkrat, ker večje količine te krme naenkrat le škodujejo živalim. Po krmljenju morajo konji nekaj časa mirovati. Če jih boš takoj gnal na delo, bodo dobili motnje v prebavi, ki lahko postanejo stalne. Žival mora vsaj nekaj časa v miru prebavljati. Če je konj pri napreganju len, je to znamenje, da še ni dobro prebavil zaužite krme. Nikdar živali zaradi tega ne pretepaj, če je nočeš uničiti.

Če je delo nujno, dajmo konju manjši obrok, malo več zrnja in manj sena, ki naj bo zelo na kratko narezano. Zvečer potem nadomestiš to, kar je žival opoldne premalo dobila. Priporočljivo je, privaditi konje že nekaj dni pred najtežjimi poljskimi deli na tako krmo. Mlade konje krmiš večkrat, ker imajo še majhne želodce. Krmiš jih dnevno štirikrat do petkrat.

Molzne krave krmiš samo dvakrat na dan, pa s tako krmo, ki vsebuje dovolj dilihni snovi, da bodo imele čim več mleka. Govedo, ki ga uporabljamo za težja dela, krmiš vsaj trikrat na dan. Če gre govedo zgodaj zjutraj na delo, ne vzdrži dolgo brez krme. Seveda pa živali ne smejo ime-

ti spet preveč obloženega želodca, kadar delajo. Opoldne naj imajo tri ure časa za krmljenje in prežvekovanje. Pozimi, ko delo ni tako težko, zadoščata že dve uri. Mlada goveda moramo prav tako često krmiti kakor mlade konje.

Ovce in koze krmiš trikrat na dan. Samo pri ovcah, ki jih pitamo za klanje, naj bo krmljenje pogostejše in obilnejše, da se bodo zredile. Za jagnjeta velja isto kakor za žrebeta in teleta.

Svinje hitro prebavljajo, ker njihova hrana vsebuje mnogo vode. Krmiš jih tudi trikrat dnevno. Poleti jim dajemo manj kakor pozimi, če jih še ne pitamo. Proti koncu pitamo prašiče navadno petkrat dnevno.

Hrošči so dobra hrana za kokoši

Izredno hladno vreme nas sicer varuje pred veliko nadlogo hroščev, vendar moramo biti na straži, da preprečimo škodo v nadaljnjih tednih. Verjetno je namreč, da se bodo v toplem vremenu pojavili v večjem številu. Pojav hroščev je v posameznih krajih različen. Hrošče je treba pokončevati takoj, kakor hitro se pojavijo in preden ležejo jajčeca. To se zgodi kakih osem do 14 dni po pojavu prvih hroščev. Najuspešnejše je pokončevanje v zgodnjih jutrnih urah, ko se dajo hrošči z lahkoto otresti. Ob lepem vremenu jih najuspešneje pokončujemo do 9. dopoldne. Kadar pa je deževno in hladno, so pokončevalci lahko ves dan na delu. V večernih urah mo-

ramo vselej opazovati poletavanje hroščev in dognati njihova zbirališča, da jih lahko naslednje jutro začnemo pokončevati.

Od teh velikih škodljivcev drevja pa imamo lahko tudi koristi. Hrošči so namreč dobra piča za kokoši. Samo preobjesti se jih ne smejo. Najboljše je, da jih daste kokošim pokončane s kropom. V času, ko ni preveč ne živil in ne krme, je prav pametno, da se uporabijo hrošči za kokošjo pičo.

Popotnikova torba

V spomin dobri Troštovi mami

Novo mesto, maja

Te dni je v Novem mestu v starosti 85 let preminila gospa Amalija Troštova. Živela je pri skrbnem sinu g. dr. Josipu Troštu, odvetniku v Novem mestu. Kdorkoli je поблиže poznal Troštove, ne bo pozabil pokojne gospe, katero smo vsi nazivali mama in smo jo tudi zares imeli radi kakor svojo mater.

Preblaga gospa je bila vzor pravičnosti, gostoljubnosti in skromnosti. V njeni hiši smo bili vsi enaki. Ni delala razlike med uradnikom, delavcem in kmetom. Te dobre lastnosti so pripomogle, da smo pokojnico visoko spoštovali. Dom dr. Trošta v Novem mestu je dom za pomoč vsem, ki so je potrebni.

Naj preblaga mama Troštova počiva v miru. Njeni spoštovalci samo želimo, da bi slovenski narod imel še mnogo takih mater.

Neprestane nesreče z vojaško municijo

Novo mesto, maja

Ze zadnjič smo opozarjali prebivalstvo naj se ne igra z orožjem in municijo, ki sta še marsikje raztresena po deželi. Toda neprestane nesreče kažejo na to, da opomini nič ne zaležejo. Žrtve nesreč so po večini otroci in mlajši ljudje.

Po Bršljino je hodil in si ogledoval posledice bombnega napada sedemletni šolarček Božo Nikolavčič, doma z Jesenic. Pobral je ročno bombo in jo pričel vrteti v rokah. Nevarno orožje se je na mah razpočilo in zadalo fantičku nevarne poškodbe po vsem životu.

V Velikem Banu pri Št. Jerneju je iztaknil ročno granato 18letni Jože Berdig. Fant je granato odnesel domov in se pričel z njo igrati. Po silovitem poku so drobec granate razmesarili fantu desnico in mu prizadeli nevarno rano tudi na glavi.

V Svibnjiku pri Črnomlju je dobil v roke vojaško puško 10letni Vinko Štefanič. Pri ogledovanju je ravnal s puško tako neoprezno, da se je sprožila in ga je strel smrtno nevarno zadela v prsi. Vsi navedeni se zdravijo v bolnišnici usmiljenih bratov v Novem mestu, kjer je te dni umrl Matija Kavšček, ki je dobil strel v trebuh.

Naši na tujem

Novice iz kolonij ameriških rojakov

V Milwaukee so slovenski rojaki že pred 15 leti sklenili, da ustanove združenje »Slovenski dom«, kar se je tudi zgodilo. Društvo je v nekaj letih zbralo toliko denarja, da je kupilo obširno stavbišče na lepem prostoru sredi slovenske naselbine. Vodstvo je že naznanilo, da bo kmalu pričelo zidati. Toda kakor pri vsaki dobri reči so se tudi tu pojavili nasprotniki, češ da dom ni potreben. Toda nasprotniki so izgubili in dom se bo gradil. Za zgled jim služi Cleveland, kjer je Slovenski dom samo

v enem letu prinesel skoraj 24.000 dolarjev čistega dobička. Zato bo zelo lepo uspeval tudi Slovenski dom v Milwaukee, kjer je naselbina velika in je dom potreben za zborovanja in vsakovrstne prireditve.

V Minnesoti ima ondotni okraj St. Louis, v katerem so velike slovenske naselbine, kar tri slovenske zastopnike v državni zakonodaji. To so senator Ivan Blatnik, učitelj iz Chisholma, in državna poslanca Vukelič iz Gilberta in Berlin iz Buhla. Razna mesta v severni Minnesoti imajo slovenske župane in tudi mnogo slovenskih uradnikov, zlasti učiteljev in učiteljic.

V Sheboyganu imajo slovenski izseljenci poleg številnih drugih društev tudi Klub vdov. Klub je bil ustanovljen pred več meseci in šteje okoli 30 članic. Kakor pravijo pravila je namen kluba obiskovanje in tolaženje vdov.

V Bridgevillu je vlak usmrtil 38letnega Lojzeta Vodljana, doma iz litijskega okraja.

V Duluthu v Minnesoti je bila prirejena razstava umetniških slik. Priznanja je bil deležen tudi naš rojak Josip Bogdanič. Je samouk v slikarstvu, vendar se je že dobro uveljavil v ameriški javnosti.

V Minnesoti je ob koncu februarja umrl pionir slovenskih izseljencev Ivan Zima, ki je preživel v Ameriki 65 let. Pokojnik je bil doma iz Gorij pri Bledu. Umrl je v starosti 82 let.

V Evelethu je preminil Gregor Pančur v visoki starosti 79 let. V Ameriki je živel 39 let. Zapušča štiri hčere.

V Clevelandu je na svojem domu umrl rojak Mike Knez v starosti 57 let. Doma je bil z Ježice pri Ljubljani in je prišel v Ameriko pred 37 leti. Zapušča ženo Marijo, rojeno Gregorševu iz Smartnega pod Šmarno goro, in eno hčer.

V Clevelandu se je vračala 11 letna Slavka Lokarjeva iz šole in je hotela preko ceste. Tedaj je pridrvel avto in jo zadel s tako silo, da jo je vrgel več metrov daleč. Med prevozom je umrla.

Ženski vestnik

Kakšno ženo ima mož zmerom rad

O tem se je v raznem časopisju po svetu prelilo že za celo jezero črnila. Kljub temu je še vse preveč nesrečnih zakonov na svetu. Res je, da je ljubezen samovoljna in da se ne vrne več, kadar mine. Ne zmerom, a vendar je v največ primerih kriva žena sama, če je izgubila možovo naklonjenost. Seveda velja isto za primere, da je mož izgubil ženino naklonjenost. V njih kakor drugih primerih so nevspešne lastnosti, enega izmed življenjskih tovarišev uničile družinsko srečo.

V našem opisu se hočemo predvsem pečati z vprašanjem, kakšno ženo ima mož zmerom rad. Ni dvoma, da moraš biti prijazna, razumna in nikdar trmasta, če hočeš, da bo zakonska sreča trajna. Če je mož dober, ti pa si samovoljna, je zlo v hiši. Razume se, da je družinsko življenje tudi nesrečno, če je mož pijanec ali pa ima druge slabe lastnosti. Toda vedeti moraš, da po starem slovenskem pregovoru podpira žena tri ogle pri hiši. To se pravi, da mora biti zlasti žena zmerom na svojem mestu.

Žena mora gledati v hiši na snago in red. Sama moraš biti snažna, otroke moraš imeti snažne in stanovanje mora biti čisto. Če boš takšna, te bo mož zmerom spoštoval. Zraven moraš gledati na svoje zdravje, kar pa dosežeš zlasti z vsestransko snago. Če se čedno oblačiš in skrbiš za svojo zunanost, bo možu to gotovo všeč. Saj ni treba pri tem prav nič zapravljati, samo malo okusa moraš imeti in snage se ne smeš bati.

Vse to ni nikakšna čarovnija, samo volje je treba in pa — ljubezni do moža. Ne

omoži se lahko miselno, da boš moža lahko zmerom ljubila. No, in prava ljubezen je tista velika čarovnija, ki navadno napravi iz žene odlično gospodinjico, dobro mater in stalno možovo ljubico. V mestih je mnogo zakonov nesrečnih, ker je premnogo mestnih deklet preslabo vzgojeno. Večina mestnih deklet se omoži samo zaradi preskrbe in nima pravega čuta za ljubezen do moža. Take goske brez srca in brez smisla za gospodinjstvo in materinstvo mislijo, da so njih možje samo zato tu, da strečijo njihovi samopašnosti.

Ni prav lahko biti gospodinja, mati in ljubica hkratu, kakor je treba, toda prizadevaj si, da hočeš biti in ostati vse to, pa boš videla, da ne bo preveč oblakov nad tvojo zakonsko srečo.

Praktični nasveti

Stari safinesti bluzi vrneš izgenbljeni lesk če jo nekaj časa drgneš z gobo, ki si jo namočila v vodo, kateri si dodala šest odstotkov kisa. Bluzo razgrneš po večkrat zložen rjuhi in pustiš, da se posuši. Ko je še rahlo vlažna, jo polikaš narobe in sicer skozi svilen papir ali cunjico iz lahke gaze.

Kako očistiš stare kozarce, ki so postali motni. Umiješ jih s kisom, ki si mu dodala nekaj soli. Tudi sveže mastne madeže očistiš, če jih takoj posuješ z drobno soljo, ki vsrka maščobo vase.

Dopisi

DOLENJI LOGATEC (Smrtna kosa). Tu je umrl g. Drago Čibej, geometer pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani. Zapustil je vdovi štiri otroke. Blag mu spomin, žalujočim naše sožalje!

NOVO MESTO (Smrtna kosa). V Novem mestu je umrl g. Josip Klemenčič, predsednik po vsej Sloveniji znane tvornice »Keramike«, d. z o. z. Uglednega pokojnika so pokopali na šmfihelskem pokopališču. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

× **Prva italijanska radijska postaja v Sanghaju.** Dne 22. aprila so odprli v Sanghaju prvo italijansko radijsko postajo. Daljnega Vzhoda. Italijanski poslanik grof Taliani je imel ob tej priliki poseben govor v katerem je poudarjal zgodovinski pomen otvoritve te postaje v času, ko so italijanske vojaške čete znane po vsem svetu po svojih uspehih na raznih bojiščih v Evropi in Afriki.

× **Prvo letalo je sestavil Italijan.** Narodna knjižnica v Parizu je nedavno dobila stara pisma, iz katerih se da razbrati, da je bilo sestavljeno prvo letalo leta 1648. na poljskem dvoru pod kraljem Ladislavom. Sestavil pa ga je Italijan Buratini. Buratinijevo letalo je bilo dolgo štiri čevlje in z njim se je lahko vzdignil štiri metre visoko. Pozneje ga je Buratini še izboljšal, ker je dobil od kralja Ladislava 500 dukatov podpore. Letalo je bilo tako narejeno, da se je lahko gibalo v zraku in v vodi kakor čoln. Na nesrečo je Buratini s smrtjo kralja Ladislava izgubil svojega dobrotnika in je moral prenehati z nadaljnjimi poskusi.

× **Huda vročina ni zmerom nevarna.** V splošnem velja naziranje, da so topline nad 42 stopinj smrtno nevarne, kar v glavnem tudi drži, vendar pa ne smemo misliti, da povzroči visoka toplina vedno smrt. Tako je v Nemčiji neko dekle nenadno dobilo visoko toplino in sicer 43.5. Človek bi mislil, da je v takem primeru smrt neogibna, toda tu se je izkazalo, da niti tako visoka vročina, kakor je 43.5 stopinj Celzija ni vedno smrtno nevarna. Čez nekaj dni je namreč vročina popustila in dekle je povsem okrevalo.

× **Zakaj prinaša podkev srečo.** V srednjem veku so bogati knezi in vitezi ob slavnostnih prilikah dajali svoje konje podkovati z zlatimi podkvami, a tako rahlo, da so po poti lahko odpadle. Srečni najditelji so dragocene podkve potem smeli obdržati. Verjetno je, da se je iz tega izcimila prazna vera o podkvah, ki prinašajo srečo.

Solnce bo ugasnilo in zemljo bo pokrili led

Na solncu vlada tako strašna vročina, da bi se človek, če bi prispel nanj, v trenutku spremenil v plin. Od vse te strahotne vročine pa prihaja le neznamenit del na našo zemljo. Prav toliko je te toplote, da je omogočeno na zemlji življenje.

Od česa izvira vročina na solncu, si učenjaki niso čisto na jasnem. Novo domnevo o izvoru solnčne vročine je nedavno postavil danski učenjak profesor Bohr. Ta učenjak pravi, da zgorevajo na solncu orjaške količine ogljika. Težavno si je v številkah predstavljati to silno vročino. Profesor Bohr pravi, da je ta vročina tolikšna, kolikršno bi dajala orjaška peč, v kateri bi vsako sekundo zgorelo deset milijonov bilijonov ton najboljšega premoga.

Po računih omenjenega učenjaka bo ves ogljik na solncu zgorel v 35 milijardah let. Ko ne bo več ogljika, bo solnce ugasnilo in nastal bo silen mraz in zemljo bo obdal ledeni oklep. Vse to se seveda ne bo zgodilo v trenutku, temveč počasi. Življenja na zemlji bo konec že prej, preden bo solnce ugasnilo, ker bo za življenje premalo toplote že tedaj, ko bo začelo solnce občutno pešati.

Ko ne bo več solca, bo nekdanja življenja polna zemlja blodila po svetovni prostornini morda še milijone ali milijarde let, dokler se ne bo zaradi bogve kakšne strahotne nesreče v vesoljstvu zdrobila v prah, ki se bo nato razgubil v neskončnem prostoru.

Pred petimi leti lepo mesto, zdaj pa kup poraslih razvalin

Leta 1935. je potres uničil Kveto, glavno mesto angleške indijske pokrajine Beludžistana. Kmalu potem je nastala še kuga med prebivalstvom, kar ga je bilo ostalo. Angleški guverner je odredil izpraznitev mesta. Pod strogo kaznijo je bil dostop v mesto prepovedan. Šele čez nekaj let, ko so iztrebili na milijone podgan, ki so se bile vgnezdile v ruševinah, so ljudje spet smeli v mesto.

Noben prebivalec Kvete tistega lepega večera 31. maja l. 1935. ni slutil strašnih dogodkov. Gostilne in nočna zabavišča so bila krasno razsvetljena, ko se je naenkrat začelo silno podzemsko bobnenje. Zemlja se je začela tresti in hiše so se podirale kakor otroške igrače. Čeprav je guverner hitro poslal mestu na pomoč polk indijske pehote, je bilo v mestu že na desetisoče žrtev. Ker trupel niso mogli pravočasno odstraniti in pokopati in ker je vladala silna vročina, je nastala kuga. Nevarno bolezen so širile še podgane, ki se jih je zaredilo mnogo v razvalinah.

Strokovnjaki so ugotovili, da mora biti mesto leto dni odrezano od sveta, da se na

eni strani prepreči ropanje, na drugi pa širjenje kuge. Pojavilo se je mnogo drzncev, ki so hoteli priti v mesto, kjer bi lahko ropali. Toda vojaške čete, oborožene s strojnimi in strelnimi orožji, niso dovolile. Izdano pa je bilo tudi svariilo, da nihče ne bo prišel živ iz mesta, četudi bi se mu posrečilo priti vanj.

Ko je minilo leto dni, se je zbralo okrog žične ograje, s katero je bilo mesto ograjeno, mnogo domačinov, ki so upali, da bodo našli v razvalinah še kaj plena. Dostopa v mesto jim pa niso takoj dovolili. Poprej so namreč razvaline razkužili s strupenim plinom, ki so ga spuščali iz letal, da so pokončali podgane. Nobena podgana ni smela ostati živa, če so hoteli preprečiti novo razširjenje kuge. Ko so zastopniki oblasti, opremljeni s plinskimi maskami in razkuževalnimi napravami prvič spet stopili v mesto, se jim je nudil grozen prizor. Povsod v razvalinah so ležali oglodani človeški okostnjaki in s plinom zastrupljene podgane. Ker glede na ozemeljske izpremembe ni misliti na obnovitev mesta na istem kraju, bodo najbrže njegove razvaline v kratkem izginile v bujni rasti džungle.

Volkovi so se razmnožili v Evropi zaradi Napoleona

Dve zveri sta v Evropi čedalje bolj redki. To sta volk in medved. V največjem delu Evrope medveda sploh ni več, pa tudi volk je že zelo redka zverina v evropskih gozdovih. Medvedi in volkovi so še ponekod v severno-vzhodni Evropi in nekaj tudi na jugovzhodu.

V Srednji Evropi so bili volkovi v začetku 18. stoletja prava redkost. Tako je bilo na primer leta 1803, v Prusiji ubitih 186 volkov, leta 1806. samo 67, leta 1808. pa komaj 37.

Med letom 1812. in 1813. pa so se volkovi spet pojavili v velikem številu. Nov dotok volkov je pripisati Napoleonovemu umiku iz Rusije. Francoska vojska, ki se je po strašnem porazu umikala, je imela kakor znano velike izgube in je puščala na tisoče mrtvecev za seboj. Volkovi so imeli zavoljo tega dovolj hrane in so sledili vojski tja, kamor se je umikala. Tako so prišli globoko v Srednjo Evropo. Zdaj je v teh krajih spet čedalje manj volkov.

Islandija je otok večnega ledu in večnega ognja

Ko je lani Nemčija zasedla Dansko, je Anglija kmalu nato vdrla na Islandijo, ki je bila z Dansko združena s kraljevo osebo. Islandija je bila samostojna država s svojim državnim zborom, le kralj je bil skupen Danski in Islandiji. Zdaj je na tem najsevernejšem kulturnem otoku naše zemlje angleška posadka. Te dni pa so Nemci sporočili, da so začeli Anglijo s svojimi podmornicami blokirati do Islandije. Zato je ta otok čedalje bolj v ospredju našega zanimanja.

Vsa Islandija obsega kakih 106.000 kvadratnih kilometrov in je torej sedemkrat večja kakor dravska banovina. Sicer pa dežela v ničemer ni podobna Sloveniji ali kakim drugim deželam v Evropi, ker je Islandija ognjeniška dežela.

Največji del otoka je gorat. Le ob morju in med gorami so ravnine. Sredi tega goratega sveta pa stoje tu in tam 1200 do 2000 metrov visoki vrhovi, ki so pokriti z večnim ledom. Ti ledeniki pokrivajo eno sedmino

otoka. Največji je Vatnajökull, ki pokriva 8500 oralov zemlje ter je 2119 metrov visok.

Znani so islandski ognjeniki, ki delujejo sredi teh velikanskih ledenikov. Dve naravni sili se v tej deželi neprestano bojujeta med seboj: ogenj in led. Otok ima kakih 150 ognjenikov, med kateri je več ko 100, ki so delovali že v zgodovinskih časih. Samo ognjenik Hekla je v zgodovinski dobi vsaj 20krat bljuval. Ognjeniški izbljuvi so tista strahotna nesreča, ki od časa do časa obiše ta otok. Kadar začno bljuvati veliki ognjeniki, takrat se začno tajati orjaški ledeniki in njihove ledene vode poplavijo večji del dežele. Takrat je na Islandiji kakor ob vesoljnem popotju. Nekoč je ognjenik v bližini ledenika Vatnajökulla bljuval celih sedem mesecev. Pridružili so se mu še drugi ognjeniki, tako da je kar 100 ognjenikov bljuvalo gorečo lavo. Takrat je veter zanašal pepel iz ognjenikov na Islandiji v Ameriko, Afriko in celo Avstralijo.

Ob tisti nesreči je poginilo 70 odstotkov vseh domačih živali in je bilo ubito 20 odstotkov vsega prebivalstva. Zato ni čudno, če je domačega prebivalstva tako malo. Površino pokrivajo velikanske puščave ohlajene lave.

Tu in tam pa iz notranjosti zemlje vrejo vroči vreli. Največji med njimi je prava znamenitost, ki jo hodijo gledat tujci od bližine in daleč. Ta vroči vrelec pa ima tudi veliko narodno-gospodarsko vrednost, ker pomeni veliko vodno silo. Nekaj časa ta vrelec ni deloval, zdaj pa je spet živahen. Kadar deluje, brizga svojo vrelo vodo do 70 metrov visoko.

Z ledenikov teče v morje obilna voda, ki pomeni za deželo važne vodne sile. Slapovi teh voda so ponekod do 100 metrov visoki.

Zgodovina Islandije se začne leta 930. po Kr., ko so se tam naselili nordijski Vikingi, germanski narod, ki so deželi dali svoje postave. Še zdaj vedo na Islandiji za prostor, kjer so se stari Vikingi zbirali k zborovanjem in sodbam. Kjer se tudi dandanes zbirajo Islandci, ki imajo ta kraj za svet. Višek kulturnega življenja v Islandiji je bil v 13. in 14. stoletju. Nato pa so prišla stoletja trpljenja in naravnih nesreč. Leta 1918 so Islandci dosegli svojo samostojnost.

Ko so se Islandci leta 1918. osvobodili, se je začelo njihovo kulturno življenje hitreje razvijati. Do l. 1918 niso imeli nobenega kosilnega stroja, danes jih je v deželi že 4000. Pred l. 1918. so v deželi imeli 25.000 glav goveje živine, 40.000 konj, 67 tisoč ovc in nekaj kokoši. Danes pa je tam že 40.000 glav goveje živine, 50 tisoč konj, en milijon ovc in 70.000 kokoši. Poleg tega goje koze in svinje. Islandija se pa v glavnem preživlja z ribolovom in je tudi v tem pogledu napredovala. Do leta 1918. so Islandci imeli le kakih 180 majhnih in slabo opremljenih ladij, zdaj pa imajo že 360 modernih ladij, ki so sposobne za plovbo na globokem morju. Poleg tega ima država sama brodogradnjo za prevoz rib v druge države. Zdaj je tam 17 tvornic, kjer predelujejo ribe. Cest imajo že 1000 kilometrov. Železnice Islandija sicer nima, pač pa dobre avtomobilske ceste.

Glavno mesto je Reykjavik, ki je zadnje čase postalo čisto moderno. Ima veliko kopalnice, gledališče, vseučilišče, radijsko postajo, državno bolnišnico, številne šole in drugo. Islandci imajo moderne mlekarne, moderne velike vrtnarije, moderne klavnice in drugo. Rudnin in kovin dežela nima, premož mora uvažati od drugod, kar je zaradi dolgega prevoza seveda drago in zamudno. Ljudje navadno kurijo s posušeniimi ovčji odpadki.

× **Italijanski uslužbenci in francoski delavci v Nemčiji.** V Rimu je bil nedavno dosežen sporazum glede začasnih zaposlitve italijanskih hotelskih in gostilniških uslužbencev v Nemčiji. V marcu je potovalo v Nemčijo 1000 gostinskih uslužbencev in v aprilu 2000. Iz Francije pa prispe vsak teden v Nemčijo okrog 1500 delavcev, ki so se prostovoljno javili za delo v nemški industriji. Socialno skrbstvo za te francoske delavce se razteza tudi na njihove družine v Franciji.

Kako se borijo v Ameriki proti puščavskemu pesku

V Zedinjenih državah so se že več let borili proti puščavskim vetrovom in pesku, da bi zavarovali velike površine plodne zemlje, toda zdaj je nastal zastoj v kmetijstvu Zedinjenih držav, ker ne morejo več izvažati pridelke v Evropo. Sredi pečene pustine samevajo zdaj ostanki mnogih farm, ki jih je zasul veter s peskom.

Boj proti pesku, zasipajočemu plodno zemljo, se je začel l. 1934. Ko so zaustavili širjenje peska, ki je zasipal čedalje večje površine plodne zemlje, so že prešli v napad proti naravnim silam. Kljub začetnemu odporu farmerjev, so se začeli uspešno posluževati tako zvanih zelenih pasov proti nadaljnemu napredovanju puščavskega peska. Začeli so zasajati gozdna drevesa, da bi z njimi ustvarili nekakšen jez. in sicer ob straneh, od koder je navadno veter prinašal večje količine peska. Tako so poča-

si ogradili večje površine. Pasovi dreves so bili po 35 do 50 m široki. Sredi takšnega pasu so zasajena večja drevesa, postopno k robu pa manjša, a na meji pasu grmičevje. Mlada drevesa zahtevajo skrbno nego in farmerji jih neгуjejo z ljubeznijo, odkar so se prepričali, da ti zeleni pasovi res najbolj pomagajo proti pesku. Vlada jim daje drevesa in druge sadike, pa tudi delno prevzema stroške za delo.

Od Kanade do Teksasa je zasajeno zdaj že 115 milijonov dreves. Zasajali so kanadske topole, ameriške in kitajske breste, hraste, vrbe, murve, jelše in še razna druga drevesa. V Južni Dakoti, ki so jo farmerji že hoteli zapustiti, so zdaj kanadski topoli že do 13 m visoki. Zdaj se ta obramba zaradi slabe prodaje poljskih pridelkov, žal, marsikje opušča, kar bo lahko imelo hude posledice v bodočnosti.

Slamnati čevlji so prišli v modo

V prvih pomladnih dneh je bilo na cestah nemških velemest opazovati posamezne ženske s slamatimi čevlji, ki jim modni preroki napovedujejo podoben uspeh kakor lesenim sandalom pred dvema letoma.

Slamnati čevlji niso tako neznana reč. Japonci že od nekdaj nosijo čevlje iz fine riževe slame. Tako je neki japonski list pred kratkim priobčil sliko velikanskega slamatnega čevlja, ki so ga kot posebno dragocen dar bogovom obesili v nekem svetišču. Tudi v Nemčiji sami so v posameznih pokrajinah izdelovali slamatne čevlje že prej. V Črnem lesu si kmetje sami pripravljajo takšno obuvalo, ki ima podplat iz slame. Take čevlje pletejo že dolgo iz neke

uvožene slame za kopalnice. Nemški raznašalci listov radi nosijo vrhnje čevlje iz slame, ki jih izdelujejo po navadi iz kaznilnicah. Ti izdelki so udobnejši in trpežnejši kakor bi menili na prvi pogled. Trpežnost slamatnega podplata se poveča, če ga namažeš s smolo. V novejšem času se je industrija, ki se bavi z izdelovanjem slamatnega obuvala, prizadevala, da mu da finejšo in celo elegantno modno obliko.

Ni pa pričakovati, da bi nova moda imela za posledico izdelovanje takšnega obuvala v večjem številu. Nemški listi pišejo, da se naporno pletenje slamatnega obuvala izplača le s ceneni delovnimi moči, kakršne so na razpolago na primer v kaznilnicah.

Zanimivosti

× **Gojitev čaja v Italiji.** Profesorja vseučilišča v Paviji Pollacci in Gallotti sta z uspehom končala svoje poskuse, da bi v Italiji udomačila čajni grm. Začela sta te poskuse s tem, da sta čajne rastline ki so bile v rastlinoslovskem vrtu v Paviji že od l. 1890. prezimovala na prostem in jih navadila na ostrejšo podnebje. Od rastlin, ki so mraz brez škode prebile, sta jemala seme in ga sejala. Rastline iz tega semena so prenesle celo vrsto zim, med njimi nekatere prav hude. Profesor Pollacci je prepričan, da je s tem vzgojil čajno rastlino, ki bo tudi v bodočnosti prenašala mraz lombardske zime.

× **Tudi Vatikan nima več prave kave.** Italijanski listi so prinesli iz Rima poročilo, ki pravi: V Vatikanu imajo velike prostore, v katerih so lahko deležni postrežbe vatikanski državljani. Poleg lokala, kjer prodajajo razne vrste živil, je bilo v obratu okrepčevališče, kjer si je človek lahko privoščil najboljšo pravo kavo. Okrepčevališče je bilo vedno polno ljudi, tudi v zadnjem času, čeprav se je škodelica kave podražila od 25 centezimov, kolikor je stala leta 1936., na eno liro. Te dni pa so številni gostje dobili neljubo opozorilo, da bo to okrepčevališče zaprt.

× **Panamski prekop bodo zaprti.** Japonski list »Niči-Niči« poroča, da je neka paroplovna družba v Osaki na Japonskem dobila iz San Francisca v Ameriki obvestilo, da bodo Zedinjene države v desetih dneh omejile trgovinski promet skozi Panamski prekop, in sicer za nedoločen čas. Ta ukrep v resnici pomeni, da bo Panamski prekop sploh zaprt.

× **Morilec kralja Aleksandra prosijo začasno svobodo.** Iz Pariza poročajo: »Kaznjenci, ki so bili februarja l. 1936. obsojeni na

dosmrtno prisilno delo, ker so zločinsko umorili bivšega jugoslovanskega kralja Aleksandra in istočasno tudi tedanjega francoskega zunanega ministra Barthouja, so zdaj po svojih odvetniških poslah francoskemu pravosodnemu ministru prošnje, naj jih začasno spuste na svobodo. To svojo zahtevo utemeljujejo s tem, da je treba upoštevati zadne dogodke v bivši Jugoslaviji in da se je evropski politični položaj zdaj spremenil.

× **V Angliji zapirajo tkaninske tvornice.** Kakor poročajo iz Londona, je angleška vlada sklenila, da se veliko število bombažnih tvornic v Lancashireu in mnogo tvornic nogavic v Leicesteru zapre do konca vojne. Ta sklep je bil storjen z namenom, da se to delavstvo uporabi za vojne namene.

× **Velika škoda zaradi povodnji v Braziliji.** Silni nalivi so pred kratkim povzročili v Braziliji velike povodnji. Dober del riževih nasadov je pod vodo. Posamezni mestni okraj v Porto Alegru so preplavljeni. Škoda, ki so jo povodnji povzročile na polju in drugod, je velikanska.

× **150-letnica najsevernejšega mesta.** Hammerfest, mesto ob Severnem ledenem morju in najsevernejše mesto na svetu sploh, je te dni slavilo 150 letnico svojega obstoja. Majhna vasica je stala že pred tri sto leti na tem kraju. Vanjo so se zatekali lovci na kite in tjunle. A šele pred poldrugim stoletjem je Hammerfest dobil mestne pravice in se je potem razvil v eno izmed najvažnejših trgovinskih središč na daljnem severu.

× **Razdejanje v angleški državni zbornici.** Iz Londona poročajo, da je ministrski predsednik Winston Churchill v družbi državnega ministra lorda Beaverbrooka pregledal škodo, ki jo je te dni napravilo nemško letalstvo v palači državnega zbora. Od sejne dvorane je ostal en sam kup zvitega železja, ometa, razbite oprave in steklenih drobec. Nepoškodovane so ostale skoro vse sprejemne dvorane članov vlade.

× **Poljski general Sosnkowski ranjen v Londonu.** Iz Lizbone poročajo, da je bil general Sosnkowski, podpredsednik poljske vlade v Londonu, ranjen preteklo soboto zvečer ob priliki velikega nemškega letalskega napada na London. Neka bomba je tresčila v bližino hiše, v kateri se je Sosnkowski tedaj mudil. Generala je zadel drobec bombe. Poneje so ga morali operirati.

× **Smrt Madžara, ki je bil podoben Francu Jožefu.** V ubožnici mesteca Velike Kaniže je umrl v starosti 101 leta Josef Mezö. Prejšnje čase je slovel zaradi svoje presenetljive podobnosti s predzadnjim vladarjem avstro-ogrske monarhije. Mezö je bil potomec bogate veleposestniške rodbine. Po prvi svetovni vojni je zapravljal z nesrečnimi spekulacijami vse premoženje in se pogrezal čedalje globlje, dokler se ga ni usmilila javna dobrotelost. Do zadnjega je nosil cesarsko brado in zalizce ter lovski jopič in zelen klobuk, prav kakor nekdanji cesar v poletnih mesecih.

× **Smrtna obsodba napadalca na vlak.** Te dni so v zaporu v Orleansu izvršili smrtno kazen nad Evgenom Cavetom, ki je aprila l. 1938. odvil železniške tračnice in povzročil iztirjenje ekspresnega vlaka na progi Alžir-Oran. S tem zločinom je Cavet povzročil smrt mnogih potnikov, mnogo med njimi pa jih je bilo hudo ranjenih.

× **Španci niso grdo ravnali z interniranimi Angleži.** Na španskih odločujočih mestih označujejo za navadno laž trditve londonskega »Timesa«, da so Španci grdo ravnali v koncentracijskih taboriščih s tistimi Angleži, ki so pribežali iz Francije. Pravilo namreč, da v španskih ujetniških taboriščih sploh ni nobenega angleškega vojaka, ki bi bil prišel iz Francije.

× **Steklo, gramofonske plošče, vžigalice in podobno je požiral.** V Algecirasu je nedavno umrl cirkuški akrobat Carlos Garcia in sicer zaradi hudih ran v želodcu. Garcia je imel zares prečuden tek. V neki restavraciji je pogoltnil najprej razbit kozarec, nato gramofonsko ploščo, dalje tri škatlice vžigalic, električno žarnico, pa je nato še nastopil v cirku in izvajal zelo težke umetnije. Vendar mu je po predstavi postalo slabo, zgrudil se je in odpeljali so ga v bolnišnico. Med operacijo je umrl. Seveda se zdravniki niso čudili njegovi smrti, ko so našli taka čudovita jedila v njegovem želodcu.

Oglašujte v »Domovini«!

MOSTOVA ESENCA „MOSTIN“

4 našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z najhujšimi stroški pripravi izbirno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekla za 150 litrov din 30.—, po pošti din 50.—, 2 steklenici po pošti din 85.—, 3 steklenice po pošti din 115.—.

Preizkušen redilni prašek

REDIN ZA PRAŠICE

Pri malih prašičkih pospešuje »REDIN« prašek hitro rast, krepi kosti in jih varuje raznih boleznih. Večji prašiči pa se čudovito hitro redijo in dobro prebavljajo.

Zadostuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 8 din, po pošti 19.— din, 3 zav. po pošti 35.— din, 4 zav. po pošti 43.— din. Mnogo zahvalnih pism. Pazite, pravi »Redin« in »Mostin« se dobi samo z gornjo sliko in ga prodaja za kranjski del Slovenije drogerija KANC, Ljubljana, Židovska ul. 1 a. Za štajerski del Slovenije in Prekmurje pa samo drogerija KANC, Maribor, Gosposka ulica 34.

Na deželi pa zahtevajte Redin in Mostin pri vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštnino.

Za Narodno tiskarno Fran Jeran.